

PUBLICEREN VAN HU ONDERZOEK – DE VUISTREGELS

Deze vuistregels voor het publiceren van HU onderzoekspublicaties zijn een samenvatting van de *Publicatierichtlijn voor HU Onderzoek* (vastgesteld door de directeuren kenniscentra). De publicatierichtlijn gaat in op de HU uitgangspunten van publiceren, auteursrecht en kwaliteitsborging. Daarnaast worden de mogelijkheden voor het (open access) publiceren van onderzoekspublicaties beschreven, onder welke voorwaarden dit dient te gebeuren en hoe publiceren gefaciliteerd en ondersteund wordt binnen de hogeschool. Onder onderzoekspublicaties worden verstaan: artikelen, rapporten, boeken, boekdelen, congresbijdrage, conferentiebijdrage, lezingen, proefschriften, pre-prints, working papers en andersoortige onderzoeksdocumenten.

OPEN ACCESS PUBLICEREN IS HET UITGANGSPUNT VAN DE HU

Met de ondertekening van de Berlin Declaration on Open Access en het Nationaal Plan Open Science (NPOS) door de Vereniging Hogescholen, onderschrijft de HU de principes van open access. De HU staat hiermee achter het principe dat onderzoekspublicaties vrij toegankelijk moeten zijn en ook hergebruikt mogen worden ten behoeve van verdere doorwerking van onderzoek. De HU volgt het NPOS¹ in de uitwerkingen om open access publiceren als norm in te stellen.

OPEN ACCESS VIA DE GROENE OF GOUDEN ROUTE

Open access publiceren kan via de groene of de gouden route.

De groene route: na publicatie in een tijdschrift stellen universiteiten en hogescholen hun publicaties in eigen digitale archieven kosteloos beschikbaar voor het publiek. Vaak stelt de uitgeverij een embargoperiode vast, na de embargoperiode mag de publicatie vrijgegeven worden via de eigen repository.

De gouden route: hierbij bieden uitgeverijen de (wetenschappelijke) artikelen online en kosteloos aan. De auteur of de werkgever, of de organisatie die het onderzoek financiert, betaalt de publicatiekosten (APC= article processing charge).

HU RICHTLIJNEN VOOR OPEN ACCESS PUBLICEREN

1. De HU wil alle onderzoekspublicaties, waarvan zoveel mogelijk open access, in de HU repository SURFSharekit opnemen ten behoeve van plaatsing op de openbare platforms [website HU Onderzoek](#), [HBO Kennisbank](#) en [Narcis](#).
2. Open access publiceren is het uitgangspunt van de HU, *tenzij* dit onmogelijk is vanuit het oogpunt van wet- en regelgeving of andere bindende afspraken met derden. Bindende afspraken met derden moeten binnen de HU gearhiveerd en terugvindbaar zijn.
3. De voorkeursroute binnen het hbo is publiceren via de groene route, dat wil zeggen: publiceren vanuit de eigen repository². Artikelen worden na peer review als pre- of postprint (afhankelijk van de uitgever) namens de auteur opgenomen in de HU repository. In de meeste gevallen stelt de uitgeverij een embargoperiode vast, na de embargoperiode mag de publicatie vrijgegeven worden via de eigen repository. De embargoperiode van uitgevers zijn te vinden via Sherpa Romeo of in de licentiecontracten, de HU Bibliotheek³ ondersteunt hierin.
4. HU onderzoekers leggen in onderzoeksplannen of subsidieaanvragen vast welk type output zal worden opgeleverd (bv. artikel, boek(-deel)) en hoe dit toegankelijk wordt gemaakt, waarbij er een overeenkomst wordt afgesloten met de opdrachtgever en/of de financier(s) over de auteursrechten en het open access publiceren.

¹ [Nationaal Plan Open Science](#)

² SURFSharekit

³ Mail naar auteursrecht@hu.nl

5. Gebruiksrechten van onderzoekspublicaties worden aangegeven met Creative Commons-licenties, zie <https://creativecommons.nl>. Met een licentie behoud je al je rechten, maar geef je aan anderen toestemming om je werk te verspreiden, met anderen te delen of bij sommige licenties ook om het te bewerken. Het [Auteursrechten Informatiepunt](#) (AIP) ondersteunt hierin.

BIJ WIE LIGT HET AUTEURSRECHT VAN HU ONDERZOEKSPUBLICATIES?

De HU oefent het auteursrecht uit over alle producten die onderzoekers, met een dienstverband, ten behoeve van de HU maken in het kader van de uitoefening van hun functie. De HU volgt hierin de cao-hbo. Het CvB verleent via de directeuren kenniscentra een subvolmacht aan de onderzoeker om contracten met uitgevers te sluiten. De HU stelt bij het verlenen van een dergelijke volmacht de volgende voorwaarden:

- De onderzoeker zal, tenzij dit onmogelijk is door wet- en regelgeving of andere schriftelijk vastgelegde afspraken, publiceren onder open access.
- De onderzoeker zal, tenzij er zwaarwegende redenen zijn, het auteursrecht niet overdragen aan derden.
- De onderzoeker zal bij het publiceren door een uitgever ervoor zorgen dat minimaal de preprint van de publicatie door de HU vrijelijk te gebruiken is in het kader van haar onderwijs- en onderzoekstaken. Hij/zij zal ernaar streven dat de HU toestemming krijgt voor het gebruik van de postprint of de uitgeversversie in het kader van haar onderwijs- en onderzoekstaken.
- De onderzoeker zal bij het publiceren door een uitgever ernaar streven dat de publicatie na een embargoperiode van maximaal 1 jaar in open access toegankelijk zal zijn.

MEERDERE AUTEURS VAN MEERDERE ORGANISATIES?

Bovenstaande geldt voor één of meerdere auteurs in dienst van één hogeschool die een artikel willen publiceren. Wat te doen bij één of meerdere auteurs van meerdere instellingen? Dan is afstemming tussen de auteurs inclusief hun instellingen nodig. Advies: gebruik [CC BY SA](#), waarin alle personen en alle organisaties benoemd worden. De publicatie kan worden opgenomen in de repository van de corresponderende / eerste auteur, ook wel penvoerder genoemd.

PROCEDURE AANLEVEREN PUBLICATIES TBV LANDELIJKE PLATFORMS

Onderzoekspublicaties worden door informatiespecialisten van de HU Bibliotheek in repository SURFSharekit ingevoerd ten behoeve van plaatsing op website HU Onderzoek, de HBO Kennisbank en Narcis.

Mail je onderzoekspublicaties naar publicaties@hu.nl en vermeld in de mail de naam van het lectoraat en het publicatietype (zie ook de inleiding), en stuur als bijlage de publicatie in PDF mee.

ONDERSTEUNING

- Het [Auteursrechten informatiepunt](#) (AIP) dient als eerste vraagbaak op het gebied van auteursrecht bij de HU.
- Vragen over open access publiceren kunnen naar publicaties@hu.nl gemaild worden, deze worden in behandeling genomen door de informatiespecialisten van de HU Bibliotheek.

Dienst Onderwijs, Onderzoek & Studentzaken
HU Bibliotheek, 2020

Geraadpleegd:

- Publicatierichtlijn voor HU Onderzoek, 2019
- SURF: [Vuistregels open access publiceren hbo, 2019](#)